

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felolós szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-utca 8. sz. Kiadóhivatal: Teleky-utca 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben hához szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre 36 K | Negyedévre 9 K
Félévre 18 K | Egyes szám 80 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megterítését kérjük

Postai engedélyszám: 1000. — Nyilvántartási szám: 1000.

A reklámi és hirdetések díjait előre fizetendő.

TELEFON SZ: 87.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

A SZILVAVIRÁGMÉZ idejével egyszerre elérkezett ismét a politikai szilánkok ideje is és nekünk, mint egyáltalán nem a kormány lapjának, jó alkalomunk van most a mézgyűjtésre, illetve a szilánk-faragásra. A méhecskék ugyan föltétlenül kellemesebb műveletet végeznek, amikor a virág kelyhében a nektárt felszívják, mint amikor nekünk a helyzetből, mint bezárt műlépes kaptárból kiindulva, elégedetlen és haragos tömeg-hegyek és dombok fölött éreptülve szemlélődünk, vizsgálódunk kell. A méhecske szív és csak olykor szur, a szilánk szur és soha nem szív. A méhecske ugyan egy szurásért már halálai lakol, de mi sem tudjuk soha, hogy mi vége lesz egy-egy őszinte politikai szilánknak, de mégis jönnek, jönni fognak ezek a szilánkok, mert szükség van rájuk, mert mint sok éven át szorgalmas méhecskék akarjuk védeni és újra telehordani a mi ősszel kiszedett kaptárainkat, kipergetett sejtjeinket és e munkánk közben ne csodálkozzék rajta senki, hogyha — mint a méh — mi sem gondolkozunk sokat, hanem apertén kimondjuk példán az első újabb politikai szilánkunkban: örvendünk, hogy a választásokon a kormány pártja megbukott, örvendünk neki azért is, mert nem védett eléggé benünk, még most sem engedett szabadon röpökdönni a gondolat-szedések virágmezőjén nem szüntetette meg a kivételes állapotokat, hanem még szigorította,

Kimondjuk mindezt és ha nem is azok a pártok kerültek be nagyobb többségben, amelyekért mi lelkesedünk, de így sem baj, a fő, hogy ez a kormány nem kapott többséget, a fő, hogy a többségben bekerült szociáldemokraták ne folytaszák a maguk türelmetlen politikáját a keresztény szocialisták ellen, lássák be, hogy ő mellettük és másikkal is létjogosultsága és jövője van és e két párt ez egyben legalább közös erővel ugy befolyásolhatja most már a kormányt, vagy ha több is jön, a kormányokat, hogy az igazán szociális, igazán megértő, igazán békét akaró belső politikát folytasson. Különböznünk velük szemben is szurni fog, mert mi inkább meghalunk, mint a méhecske, de nem akarjuk sem szellemi, sem fiziológiai téren sem az éhenhalást és kaptárainak tulzó nacionalista hóborral való állandó durva zavarását.

*
„BÁLINT ELVTÁRS” tele szájjal ordítja vasárnaponként a „boldogító tan” a „tisztelt elvtársaknak”. Ez a csúnya vörös fiu szintén azoknak a fajtájából való, akik rendszerint „nemzetközökiek”. A Munkás Ujság véres cikkei mind az ő tollából gennyednek. A M. Ujság 8-ik (márc. 19.) számában tünt föl első ízben Bálint elvtárs, mint a „vezércikk” írója. Azóta e diszes név betűi ott ékelneknek állandóan a maszlagoló ujságban. Kicsi neki Ungvár és az „igét” vidéken is terjeszti. Április 4.-én Csapon tartott minden tisztességes embert felháborító, véres kommunista agitációt. Beszédében soha nem felejt el „megbélyegezni” a magyar fehér-terrort. Nem hívjuk fel ezuttal nyomatékosan az illetékes hatóságok, hogy nézzék utána, mi címen és mi jögon tökéletlenkedik ez a fiatal, de bizonyos értelemben mégis öregeske valaki a mi városunkban és mi jögon akarja felgarnitni mindenáron a jelenlegi társadalmi rendet. Bálint elvtársnak nem szerencsük meg ezt az ingyenes reklámot, hanem egy jó tanácsot mégis adunk neki: Változtassa vissza a nevét, ugy, amint azt becsülletes zsidó ősei viselték és siessen vissza — mig nem késő — boldogító igével ősei földjére, Palesztinába. Ott

talán kivétel nélkül „elvtársakra” talál és nemcsak hogy a társadalmat forgathatja fel ott, hanem ő maga is felfordulhat, hogyha neki az jobban esik. Egyébként az előbbit itt is megteheti.

Hidakat verjünk!

Zsilinszky Endre nagyszabású beszédet mondott a napokban Debrecenben, a protestáns Rómában. Jónak látjuk leközlöni beszédjének egyes részeit, főképen azért, hogy hozzájuk néhány igaz szót fűzzünk!

A közelmúlt gondolatára — mondja — egyszerre keserít önvalomások fojtogatják torkomat: igazságok, melyeket nem tudok elhallgatni. Erős és harcos protestáns családból származom, apáim küzdöttek, szenvedtek és vérezték hitükért; ugy érzem, hitemhez és hűfeleimhez való véremmel örökölt és belém nevelt szeretetem és hűségem feljogosít rá, hogy fájó igazságokat is kimondhassak — önmagunkról, önmagunknak.

Ezután kifejti, amit mi éppen csak hogy összefoglalhatunk, hogy míg a germán észak protestantizmusának élető erejét nem tudta kiakadni sem a filozófia, sem a természettudomány, sem a szociális problémák, addig a magyar protestantizmus együtt hanyagolt a háború előtti évtizedekben az egész magyar fajjal. A forma följébe került a léleknek. A lélek a puritán szellem lett volna, ha lett volna, — a forma pedig — a formandékliség, volt, vagyis a liberalizmus. A germán észak protestantizmusának a szabadelvűség csak a vizsgálat, a tudományos kutatás, a kritika korlátlan szabadságát jelentette, nem pedig az élet szabadságát, nem az erkölcs abszolút, isteni voltának tagadását.

„A nemes dánok fővárosában semmit sem találtam Budapest liberális és radikális szeméjéből és pükhendiségéből, mulatóhelyeiből és lebujaiból, fölgazdagodott, de műveletlen és szemérmetlen söpredékekből: mély vallásosság, szigorú erkölcsi értékelés, testi-lelki tisztaság, ember szerető jóindulat, derű és szemérmes önfegyelm sugárzott ki ott az emberekből és intézményekből egyaránt.”

A következők részben ismét terjedelmesen, de lélekbe kapóan fejtegeti, miképen sekélyesdedhetett el az a protestáns puritánság, amely az ösök hőstetteit szülte: „Egy idegen faji szellem hálójába kerülünk — mondja — és elvesztettük önmagunkat. Egy szegényletes átértékelés tárgyává zállottunk, a puritánságot cserébe kapott szélső liberáliszmusba torkoltunk bele, amelyben a szpiritus factor már a zsidó szabadkőműves páholyokra, a zsidó nagytökékre, a Gallilei köre és kótyagos zugszociológusokra s ugy szölván az egész sajtóra támaszkodó 90%-ában zsidó vérű, 100%-ában zsidó szellemű polgári radikális volt. A félre értelmezett szabadelvű hagyományokon keresztül mind több és több idegen mély szivárgott be a magyar protestáns világ vérebe és lényének életet adó gyökereitében, mely támadás a leggyökeresebb és leghatalmasabb magyar népet: erkölcsében, faji öntudatában, lelki és gazdasági függetlenségében, tehát gyökérszálaiban, életforrásában támadta meg. Megdöbbenéssel kellett látnunk, hogy a csak nemrég minden ízében szélsően nemzeti protestáns magyarság egyházi és világi emberei közül közvetve és közvetlenül mind többen és többen kezdtek alátámasztani azt a becstelens, minden porcikájában idegen és nemzetellenes radikális szellemet, mely a nemzetrontás és műhelyéből kikerült. Hallottunk protestáns papok szájából galileista „igéket” és jászista szociológiai szölamokat; becsülletes és jószándékú egyházi lapjaink egyre őrösebbekké és lélekneküllebekké váltak. Népnket elhanyagoltuk, szociális nyomorúságában kevésbé karoltuk föl, mint katho-

likus testvéreink. Mélyre, nagyon mélyre süllyedtünk, olyan mélyre, hogy mikor ránk szakadt a Károlyizmus és a bolsevizmus szörnyű nyavalyája, öntudatunk nem volt már az az erős páncél a lelkek körül, melynek kellett volna lennie. Minek akarnók elkendőzni az igazságot: a protestáns magyarság egészben véve kevesebb ellenálló erővel tett tanúságot a közelmúltban minden destruktív méreggel szemben, mint a katolikus magyar nép. Még a Dunántúlon is! Igaz, hogy egyebeken kívül katolikus testvéreink egészen a legújabb időkig nem mindig állottak az egyenlőség és viszonyosság gyakorlati alapján. Igaz, hogy a szegény lutheránus és református püepökök nyomasztó anyagi gondjaik miatt nem szentelethették egész erejüket fejszóbbrendű egyház-kormányzati hivatásuknak. Igaz, hogy derek papjaink, tanítóink és tanáraink túlnyomórészt ma is szinte protestánsorsban tengődnek. Igaz, hogy elhagyottságunk, szegénységünk és szorongatásunk vitte bele a protestáns tömegeket a zsidókkal való fegyverbarátság és a zsidó liberalizmus csapdájába. *Boiorul tették, ma már nem tennék. És soha többé nem fogjuk tenár.* De katolikus testvéreink is megukba kell, hogy szálljanak e ponton: az élet dinamikájával való minősínia kell mindenkinek, az erősebbnek is, nemcsak a gyöngébbeknek.

Mi nagyon jól tudjuk — mondja a következő gondolatnál — mi nagyon jól tudjuk és tudnia kell mindenkinek, hogy a protestantizmusra a magyar hazának csakugy szüksége van, mint a katolizmusra. S ha valaminek katolikus testvéreink különböek voltak nálunk a közelmúltban, tanulni akarunk tőlük és veük együtt munkálni a nagy magyar erkölcsi és faji megújodás százsorszent hivatását. . . . *Hidakat akarunk verni Debrecen és Pannónhalmá között.* . . . Debrecen utban van, hogy megtalálja önmagát. De jól vigyázzunk, mert a rontás szelleme még a város közelében ólálkodik és minden destruktív erő összefog, hogyha már elvesztette a Dunántúlt és a Duna-Tisza között: legalább a Tiszántúlt nemrég még háls talaján vetesse meg lábát! A nagy seprőre itt lesz csak igazán szükség. *Ez az, amit akarunk.*

Amit azonban nem akarunk, az a kulturharc. Üljenek össze egyházi és világi nagyjaink és küszöböljék ki kölcsönös jóakarattal a ker, felekezetek között lévő esetleges ellentéteket, vagy ha dönteni nem tudnának, függesszék fel a vitát jobb időkre. *A testvérharcból* elég volt. Elég volt egymás erkölcsi sorvasztása külső és belső ellenfeleink nagyobb örömeire. . . Majd ha ismét urak leszünk enhazánkban és nem teherhordó kuljai törpészámu idegen parancsolóknak, mint ma: ám jöjjenek a testvérek között esetleges viták, addig azonban hidakat kell építenünk a testvérellekek között és együtt harcolnunk Uj Magyarorszáért!”

* * *
Nekünk itteni keresztény testvéreinknek is meg kell most értenünk egymást. Valljuk, hogy van egy külön keresztény morál, egy speciális keresztény erkölcs és erkölcsi rend: ennek uralmáért együtt kell harcolnunk.

A keresztény erkölcs soha sem engedett, mint ahogy más erkölcsök igen gyakran azonnal engednek. A keresztény morál nemcsak ajzszó, nemcsak írott malaszt, hanem élő és megülhetetlen valóság és mi hiszünk a történelem periodikus ismétlődéseiben: akik ma még az istentelenségnek, helyesebben a keresztény erkölcs és erkölcsi rend támadásának tapsolnak, azok holnap tapsolni fognak azoknak, akik már ma *nyíltan a keresztény erkölcs* nevében és védelmére vonulnak fel.

A különböző keresztény felekezetek egymás közötti hídverése egyuttal a különböző világfelfogások között is hidat fog felállítani.

Keresztény alapon álló szocializmusunkat még tisztelettel fogják emlegetni, minden nevű és nemű más szocialisták, — előbb azonban egymás között kell állandósítanunk a bizalmat, békét és a további együttműködés legszebb áldásait!

A most lezajlott képviselő-választások, amelyeken különösen a mi vidékünkön oly boldogítóan és erősen egyek, békések és megértők tudunk lenni, szebben beszélnek nekünk még a debreceni nagyhirű szónoklatnál is arról, hogy a legjobb hidakat verjük, arról hogy — Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat, — arról, hogy: Erős várunk nekünk az Isten!

A nemzetgyűlési választások

eredménye, lefolyása, valamint az érdekesebb epizódok töltötték meg az elmúlt héten a lapok hasábjait. Nagyon sokat írhatnánk mi is, bárna nem is lehettünk ott mindenütt a választás napján. — Mindenek előtt megjegyezzük, hogy az általunk belátott területen a választás meglehetősen csendben és érdeklődés nélkül folyt le. *Tiszasálamonból* terrorizálás híre jött és ott a választás meg kellett ismételní. Megjegyezzük még egész röviden, hogy a nép nem igen volt tájékozódva az egész dologról. Példa erre Porosztó, ahol 20 zsidó választó van csupán, de azért 27 szavazatot esett a zsidó listára. Ez másképp nem lehet, minthogy tudatlanságból nem-zsidók is felcsaptak zsidóknak. *Órdarma* elég közel van a városhoz. Jártak is ott gyakran a szociáldemokraták, de azért amikor szavazni kellett,

Meg is látszik az eredményen: 281 szociáldemokrata, 134 szlovák földműves párti, 66 szlovák néppárti, 8 nemzeti szocialista és 92 zsidó lista került az urnába. Tehát a zsidók tudták, hova kell szavazni. A többiek nagyrészt úgy szavaztak, amint irányították őket. Keves lehetett, aki tudatosan cselekedett.

Az agitátorok és kortesek a presovai (eperjesi) kerületbe osztott községekben azzal érveltek a szlovák néppárt ellen, hogy ha rá szavaznak, párbért kell fizetni. Ez aztán el is döntötte ennek az egyetlen keresztény szlovák pártnak a sorsát, mindössze két mandátumhoz jutott a presovai kerületben, míg a szociáldemokraták négyhez. — A másik keresztény párt, a keresztény párt ellen a mi vidékünkön már nem sikerült ilyen nagy eredménnyel dolgozni, mert annak falvai (a kaposi és ungvári járás tisztá magyar községei) föl voltak világosítva. Itt meg is kapta a keresztény párt az abszolút többséget, így a kassai kerületben csak egygyel mulja felül a szociáldemokrata képviselők száma a keresztény szocialistákét sőt utóbbiaknak még pár ezer szavazat többségük is maradt, amelynek beszámításával most már még egy képviselőre számíthatnak.

A szociáldemokraták nagy szavazatsámát a csehszlovák katonák és a ruszinok biztosították, amely utóbbi frakció a kormánnyal való haragos viszonyában boszúból a szociáldemokrata pártra szavazott. A fő dolog ezeknél az volt, hogy a kormány párta ne nyerjen, bár ezt úgy is elérhették volna, hogy a keresztény pártokat támogatták. No de a kereszt most úgy látszik némely keresztény politikusknál nem a legfontosabb érdek. Hiszen utóvégre is — szabad a választás.

Általános, titkos, egyenlő és szabad. Az asszonyép is szavazot. Nem valami nagy ambícióval csinálták, bár helyenkint igazán helyesen viselkedtek. Megdicsérünk benneteket, Kapos vidéki keresztény nők, ti tudjátok mit kell tennetek és erősek is tudtok lenni!

A választás tilkosságára határozottan jellemző, hogy némely választó most már nemcsak arra nem kíváncsi, hogy egy másik kire adta voksát, hanem még arra sem, hogy önmaga kit segített beemelni szavazatával a kipárnázott képviselői székbe. Hogy ki lett most például a nagyrészt szociáldemokratákra szavazó *Szürte és Téglás* képviselője, azt ép oly kevéssé tudják, mint azt, hogy miért szavaztak éppen a szociáldemokrata pártra? (Vagy talán az utóbbi kérdésre tudják a feleletet? Nekünk valaki azt mondta, hogy nem.)

A kormány erősen bizott, hogy a falu és a zsidók az ő jelöltjeire fognak szavazni. A falu és a zsidók megtették, hogy nem szavaztak rá. Miért, mikor a választás titkos és amikor ugyis mindegy, vagyis *egyenlő* (ahogy némelyek az „egyenlő” szót magyarázták?) hogy kormány-párt vagy ellenzék. Már akkor inkább csak ellenzék.

Az új nemzetgyűlést összetételéről már statisztikát is lehet közölni. Eszerint a parlament összetétele ez volna 152 cseh (54 %) 84 magyar és német kisebbség (30 %), 44 szlovák (16 %). A 20 későbbben betöltendő mandátumból való-

színűleg 9 fog esni a ruthénekre, 5 a lengyelekre, 3 a németekre, 1 a szlovákokra és 2 a csehekre.

A keresztény szocialisták javára az érsekújvári kerületben szerdák 74,5L3, a kassaiban csütörtökig 82,612 szavazatot jelentettek. Ugyanezekben a kerületekben a kormánypárt ugyanazon ideig 16,734, illetve 29,325 szavazatot, a szociáldemokraták 46,378, illetve 97,859 szavazatot. A kassai kerületben mandátumhoz jutottak eddig: Surányi Lajos szerkesztő, Darula István vasutas és Borovszky Géza párttitkár szociáldemokraták. Dr. Körmendy Ékes Lajos és Szentiványi József földbirtokos, keresztény szocialisták. Két mandátum üres maradt, de a második, illetve a harmadik skrutinumban a keresztény szocialista Hefty Andor is mandátumhoz jut.

Egy kis aprósággal fejezzük be: *Csuhá István* nem szavazott a nemzetgyűlési választásokon, de azért nem fogják megbüntetni, mert ő semminek sem oka és amit tett, azt nem renitenskedésből tette. *Csuhá István* ugyanis nem vették be a képviselőválasztók listájába.

Tanítógyűlés városunkban.

Kárpátalja Rus autonóm-terület félmilliót számláló ruszin népének tanítóit április hó 16-án összegyűlték, hogy eme territorium kulturájának megalapozását megbeszéljék. A négy fő- és nyolc mellékpontról álló tárgyszorozat felölelte mindama kérdéseket, amelyek egy nép kulturái berendezkedésében mulhatatlanul szükségesek. A hivatalos nyelv megválasztása, megállapítása; az iskolák típusa, az iskolák fenntartása, az új tantervek, taneszközök megválasztása, a kisdudóvokák létesítése, tanítók képzése, a tanítók szociális tevékenysége, végül a tanítói státusz szervezése — mind olyan kérdések, olyan szükségletek, olyan — mindennapi kenyér jellegűvel bíró — követelmények, melyek nélkül egy kultuszamba menő nemzet — legyen az bár számbelileg olyan kicsiny, mint Kárpátalja Rus — elélvezhetetlen.

Kárpátalja Rus tanítószága átérezte, átérezte a jelen idő intő szavát: *a tanító a néprét kell hogy legyen!* A tanító, mint egy nemzet szellemi napjamszója, mint a nemzet jövő nemzedékének vezetője, mivelje, kell, hogy a gondjaira bízott nép minden szükségleteit átérze; kell, hogy minden eszméjét magáévá tegye, minden kívánnalmát akceptálja, és a nép mindennemű a helyes, a jó, a nemes célt szolgáló óhajátását teljesítse.

A tartalmas előki megnyitót után következett a Kárpátalja Rus tanító-egyesületének elnökválasztása. Már az előértekezetlen kitűnt, hogy az idegenből idekerült kacópok és ukránok valamely puccsra készülnek; — rendelkezni, intézkedni, az ügyekre belefolyani akarnának.

De amit a Ruszka Zemlya és Gagatko híveinek a vidéken lefolytatott működése vetett, annak április 16-án megvolt a kellő fináléja. A legtöbnyire még most is felekezeti sorsban levő tanítók, kiket a kacap, ukrán elemek agitációja lehet mondani, existenciájuk alapjától: a párbérről és fajtáradóságtól fosztott meg; de eltekintve ettől, konkrét esetek tudották ki eme elemek viselt dolgaírói — a tanítószág indulata elementáris erővel tört ki — s nem engedte meg rendelkezni, de szóhoz jutni az idegeneket.

Ez a tülekedés persze nem ment simán. Két ízben az igazalmak olyokra emelkedtek, hogy a jelenlévő referens-Pešek a kongresszust feloszlattal fenyegette meg. (Eme eljárás sajnálható lett volna, mert nem lehetett volna kellőleg indokolni. Itt a Kárpátalja Rus tanítószág saját érdekét, saját jussát védte és csak az idegen elemek ellen demonstrált.) Szerencse, hogy kellő megvilágítás és megértés után a felhők tornyosulása elmult s ki lett mondva, hogy a kacap — ukrán elemeknek vitalkozási, indítványozási joga lesz ugyan, de szavazati joguk — nem.

A személyi ügyek elintézése után következett az igazi program, amelynek során *Volosin* elnök ajánlatára megállapodtak, hogy tanítási és irodalmi nyelvűl a kisorosz nyelvet fogadják el. nem akarnak maguk között idegeneket, árulókat, néplázítókat, rubelistákat, nem kérnek az ukrán tanítókból sem, akiknek karakterük gyenge. (Ezt Pešek visszaütölte és kijelenti, hogy az iskolában nem fogja tűrni a politikát.)

Utána még az iskolák kérdéséről volt szó.

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** Hivatalosan közlik: A Szlovenszkoj vezérpénzügyigazgatóság figyelemzeti a német-osztrák illetőségű nyugdíjasokat, hogy a prágai pénzügyminiszterium rendelte folytatn, az 1020. április, május és június hónapokra is kapnak előleget nyugdíjaikra és pedig az eddigi kvóta magasságában, az illetékes adóhivatálnál, az eddigi feltételek mellett, miután átadásuk a német-osztrák kormánynak azon ideig nem fog bekövetkezni.

A keresztény szocialista párt tiltakozó távirata a köztársaság elnökéhez és a kormányhoz.

A keresztény szoc. párt vezetősége tegnap reggel a következő táviratot intézte Masaryk elnökhöz, a miniszterelnökhöz, a belügyminiszterhez és Okánik nyitrai zsupánhoz, mint a választókerület elnökéhez.

„Megdöbbenéssel látjuk, hogy a XI. kerületben a ker. szoc. pártnak a szenátus választásra nyomatott szavazócéduláit csak szlovák nyelven nyomatatták ki; holott más listákat, még a szlovák kigazdapártét is ellátta magyar és német szöveggel is. Ebben a legnagyobb részt magyarokból és németekből álló kerületben ezt az eljárást mi a magyar és német választók szándékos félrevezetésének tekintjük.

Ez ellen tiltakozunk és sürgősen követeljük, hogy a ker. szoc. párt 6-os számú listája magyar szöveggel is ellátva urjanyomassék és követeljük a választásoknak egy héttel való elhalasztását. Minthogy a bratislavai ker. szoc. pártvezetőség ezen szándékos megtévesztés ellen a XI. választókerület választási elnökénél idejekorán írásbeli kifogást emelt, azonban eredménytelenül, a szándékos megtévesztése nyilvánvaló. Ennek következtében pártunk a választótörvény 2. l. 58 §-a alapján a vétkesek ellen bűnvádi följelentést tett az ügyészségnek.”

E távirat szövegét a párt egyuttal közölte a prágai Deutsche Politische Arbeitstelleivel, továbbá a keresztény szocialista párt pozsonyi központi vezetőségével.

A második erőpróba.

Ma ismét a szavazó-urnához vezetí Szlovenszko keresztény magyarságát az állampolgári jog és kötelesség. Az első erőpróba után következik a második, amelynél ismétetlen és nyomtatékosan be kell igazolnunk, hogy az itt élő keresztény társadalmat igen is a keresztény szocialista párt képviseli.

Amilyen fontos volt, hogy a képviselőházba beküldjük képviselőinket, épp oly jelentőségű az is, hogy a törvényhozás másik házában, a szenatusban is bent legyünk.

A szenatusban főleg a megállapodott politikai komolyságnak, a szélsőségektől ment bölcs önmérsékletnek kell érvényesülnie s ezeknek a feltételeknek mindenben megfelelni a mi jelöltünk: Dr. Grosschmid Géza. Az ő közéleti mulja, nagy tudása s a magyarság egészével egybeforott egyénisége mindenkinél alkalmasabb avatja őt arra, hogy kellő komolysággal és sulyal képviseljen bennünket a prágai fórumon. Amint egész életén át az igazságot szolgálta, a jog útján az igazságot kereste, úgy fogja szolgálni a mi igazságunkat is és meghajthatatlan következetességgel fogja visszakövetelni szabadságjogainkat.

A ker. szocialis többségnek és pártnak jelentőségét nem kicsinyelheti le a katonai szavazatok révén első helyre került szocialista párt sem, amely csak akkor fog tudni itt alkotómunkát végezni, ha nem szédül bele a bolsevik szélsőség fenyegető örvényébe s ha nem kerül szembe a fokozatos szocialis fejlődés alapján álló keresztény társadalommal. Minékülünk, a mi alkotásra szomjazó munkázesszégünk n'lkül lehet itt diktatúrát, ldhet itt hangzatos frazírokra és elméletekre épített pünkösdi királyságot csinálni, de semmiesetre sem lehet szocialis bajokat gyógyítani, igazságtalanságokat megszüntetni és a lehetőségekkel számoló, józan szocializmust életre hívni.

Mi ellentmondunk és ellent fogunk a jövőben is mondani ennek az utcai politikának, mert meg vagyunk győződve, hogy a jövő csakis nekünk, az általunk képviselt fokozatos evolutciónak fog igazat adni.

Ezzel a meggyőződéssel és erős hittel lépünk fel a szenatóri választásokon is és egységes táborunkkal álljunk oda, ahol a rombolások esztendei után végre megkezdődik az alkotó munka, de tagadjunk meg minden közösséget azokkal, akik esetleg folytatni akarják a világrombolást.

Magyarok, szlovákok, németek, keresztény szocialisták, tartsuk ki egymás mellett és folytassuk a megkezdett munkát!

A nagykaposi és ungvári járásoknak az érsekújvári szenatus választó kerületébe beosztott községe a *6-os listával szavazzanak!* Ugyanezen és más járásoknak az eperjesi szenatus választó kerületébe beosztott községe a néppárt listáját, a *2-ös számú listát* támogassák!
„Kitartás a mi zászlónk mellett”, legyen a jel-szavunk!

UJ hadi adópótlékok,

melyek az egyenesadók után fizetendők az 1919. és 1920. évre.

Az egyenes adók után a következő hadiadópótlékok is fizetendők visszamenőleg az 1919. és a folyó 1920. évre.

1. A III. osztályú kereseti adó után, ha ezen adó a 2000 koronát meghaladja: 250%; 300—2000 koronát meghaladja: 250%; 300—200 korona adóalap után 150%; 60—300 korona adóalap után 100%. Ha az adó a 60 koronát meg nem haladja, 60%.

2. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója után 60, 80 és 100% az adóalap nagyságához mérten.

3. A jövedelemadó után 10—400%. Ezzel hatályon kívül van helyezve a jövedelem adóról szóló törvény ama rendelkezése is, mely szerint ezen adó után semmiféle állami pótladó ki nem vehető.

4. A tőkekamat- és járadékadó után, kivéve azokat az eseteket, mikor ezt az adós fizeti, 60%.

5. A házostályadó után 60%.

6. A földadóhoz; szőlő, kert és erdő után 400%, a többi föld után 200%.

A fenti hadiadópótlékokról rendező törvény az 1916. évi vagyonadóról szóló törvényben foglalt egyes kedvezményeket hatályon kívül helyezi és a társasági adónál, a 60%-nál magasabb és a III. osztályú kereseti adónál ettől az állami jövedelmi pótladót. Eltérőli továbbá az 1919. évi IX. t.-c.-ben szabályozott 60%-os hadi pótlékokat is az 1919. és 1920. évekre.

Levél a szerkesztőhöz.

T. Szerkesztő Ur!

Az Ungvári Közlöny 88. számában egy cikk jelent meg azzal a címmel, hogy „A vérenek nem lehet parancsolni!” Én sem bírok a vérenek parancsolni, hogy csak úgy elhallgasson a dolgot, amikor egy ilyen erkölcsrontó cikk jelenik meg egy napilapban. Ez a cikk csak arra volt jó, hogy az ifjakat és hajadonokat a romlás amugy is veszélyes lejtőjére még jobban lefelé tartsa. Azt hiszem, egy helyilapnak kötelessége az erkölcs felé vezetni a közönséget, nem pedig barbárságba, vagyis a züllés felé. Annira nem vagyunk még főváros, hogy ezt itt egy Bernmann=Barát Henrik megkísérelhesse a Közlöny hasábjain. Különösen nem teheti ezt ilyen cikke keretében. Ha óhajja egy újság, vagy újságitör, adja ki talán *piros vagy más színes papíron* és kiáltassa ki, hogy *férfiak és teinőtteknek való*, niint a fővárosi szindaraboknál szokás, de ennyit legalább is megkövetelünk.

Előbb a szepet és nemeset kell plántálni, a tüske megterem magától is. Ennyi a megjegyzésem a Barát cikkére, aki nem tud a vérenek parancsolni.

Ungvár, 1920. április 21.

Mély tisztelettel
Havasi István.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezések.** Papp Antal munkácsi megyéspüspök kinevezte: *Sztripszy* Vladimir ilonokujfalui lelkézt Fancsikára lelkészül;

Csorba Bazil fancsikai lelkézt ilonokujfaluba h.-lelkészül;

Sztripszy Emil volt felsőpapsai lelkézt Alsókálnifalvára lelkészül;

Demjanovics Péter bocskórahói lelkézt Nagybockóra lelkészül;

Pribics Gyula velétei lelkézt Bocskórahóra lelkészül;

Tabakovics Ödön husztközi h.-lelkézt Velétére lelkészül;

Dudinszky Nesztor darvai h.-lelkézt Latorca-főre h.-lelkészül;

Nizsalovszky János t. b. esperes ilovsai lelkézt a borzsovai kerület esperesévé;

Reöthy Simon uzsoki lelkézt Hajasdra lelkészül;

Máthé Miklós szarvasréti h.-lelkézt Felsőverecskére h.-lelkészül;

Hrenyó István kiségitő lelkézt Ignécze h.-lelkészül;

Kovordányi László alsószinevéri k.-tanító Velétére (Máramaros m.) k.-tanítóul;

Szilaha Sándor gerynesi kitanító Velejtére (Zemplén m.) k.-tanítóul;

Suszta János rakaszi k.-tanító Alsókaraszlóra k.-tanítóul;

Lyavincez István gányai k.-tanító Királyházára k.-tanítóul;

Orosz István sugói k.-tanító Turjarákóra kántortanítóul.

— **Klofác** nemzetvédeimi miniszter 20-án este 7 órakor városunkba érkezett. Az állomáson a katonái és polgári hatóság fejei fogadták. Másnap délelőtt Paris generális kíséretében díszszemlélet tartott a helyőrségi csapatok felett. A díszszemle után csakis fogadások voltak, este pedig a kaszinóba társas vacsora. — Azután meg meglátogatta a Felvidéket.

— **Az ungvári kerületi bíróság**hoz ki-nevezte a kormány Dub Dionisio Constantint bírónak.

— **Doktorrá avatás.** *Jakubovits* Kálmánt, főgimnáziumunk volt növendékét és radvánci lakost f. hó 24-én avatták a pozsonyi Komen-skeho egyetemen az összes orvostudományok doktorává.

— **Az UAC. matinéja.** Ma d. e. 11 óra-kor tartja meg az UAC a városi színházban matinéját, amelynek műsorát multkori fényes sikerű kabaréjának 4 száma képezi. Felhívjuk erre a közönség figyelmét.

— **Preusz Mór**, aki a bolevizmus alatt direktoriumi tag volt Budapesten, városunkban tartózkodik. A kommun alatt mérsékelt irányú volt.

— **Kiválóan érdekes** versenye lesz ma az UAC. football csapatának. A kassai TSE-tl mérkőzik, a kassai AC. győztes ellenfelével, mely győzelem megtelepesszerűen 1:0 arányban végződött a KTSE. javára, bár sportkörökben az KAC. csapatot tartották a legerősebb kassai csapatnak.

— **Gyilkosság.** Apr. 22-ére virradó éjjel 1 óra körül több puskalövésre ébredtek fel az Árpádvezér-utca 25. számú ház környékének lakói. Az első lövést egy eddig ismeretlen katonaruhás ember tette és pedig *Spiera* Mór turógyáros aijtája előtt, mert felszólítására nem akartak ott ajtót nyitni. Az első lövésre *Spierráné* világot gyújtott és öltözködni kezdett, amikor a második lövés is elhangzott és pedig az ablakon át egyenesen a szegény asszonyra, amely oldalát furta át. Ekkor a ház lakói már segítség után futkostak, de segítség csak nagy nehezen jött. *Taszkó* János érkezett először, akinek érkezésekor a katonaruhás lövöldöző eltűnt a kerten át, ahol bejött. A sulyosan megsebesült asszonyt dr. Novák katonar orvos beköthözte és reggel a kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meg is halt. A lövöldöző katonaruhás részeg volt és a dolog előzményéhez tartozik, hogy a részeg lövöldöző, aki egy katoná vagy ilyen lehetett, este 10 óra körül megtámadta *Salamonovics* Rubin cipészét, aki az Árpádvezér-utca 21. sz. alatti házban lakik. Mivel az udvarban sem akart elmaradni a kellemetlen kísérő, sőt a bajonettjét akarta használni, kiépte annak kezéből a bajonettet és őt magát kilökte az utcára. A részeg katonaruhás eltűnt, majd valahol fegyvert kerített s ezzel akart visszatérni a 21. számú házba, vagy hogy bajonettjét visszaszerezze, vagy hogy az őt kidobó emberen magát megbosszulja, de mivel a kapun át nem juthatott be, a kerte felől igyekezett oda bejutni. A kerte felől azonban elhibázhatta a házszámot, így a második szomszédba jutott, ott mindenkit felzörgetett, végül ugylátszik egészen megzavarodott, mert csak így érthető örült és kegyetlen cselekedete, amit fentebb megirtunk s ami egy hatgyermekes szegény asszonyt vitt a haláiba.

— **Vizbefut** tegnap délután egy katoná, aki a Vargasor-utcai Ungrészben fürdött. Nevét még nem tudjuk.

— **Adomány a Lengyel-féle hangverseny** jövedelméből. Lengyel zenetanár 600 K-t küldött be lapunknak, mint az általa rendezett jótékonycélu zenehangverseny jövedelmét, hogy azt a Ligethy-árváknak juttassuk. Egyben arra kért, hogy a felülfizetéseket nyugtazzuk. Megváltották jegyüket: Paris tábornok, Napier amerikai kapitány, Terray rendőrkapitány és neje. Felülfizettek: Napier kapitány 40 K, Terray r.-kapitány 30 K, Csányi Mihályné 10 K, Kofman Emmi 10 K. A kiadások levonásával a tiszta jövedelem össze-sen 588 K amit Lengyel tanár kiegészített 12 K-val 600 K-ra. A szép anyagi siker is jele a zenehangverseny sikerült voltának, bár amint hallottuk, a hangversenyt nagyobb érdeklődés-főlkeltéssel még nagyobb erkölcsi és anyagi sikerűnek lehetett volna tenni.

— **Beregszász hírek.**

— **özv. Pócsi** Istvánné táblabíró özvegye, *Kövér* Gyula államügyész és dr. *Szarka* Kálmán kórházigazgató, előbbi kettő váratlanul, utóbbi rövid betegeskedés után a héten elhaláloztak.

— **Nyolc vizbefut.** Ruttkán mult vasárnap egy csónakázó társaság, nyolc fiatal, hét fiatal leány és egy bátor életmentő fiatal ember a vízbe fullt.

— **60%?** A helyi és kassai lapok több ízben hozták, hogy az elbocsátott tanárok és tanítók megkapják fizetésük 60%-át a magyar kormány terhére. Szlovénzkóban (Kassán, Eperjesen) többen élvezik már 1919. évi szeptember 1-től e járulékat. Ruszínzkóban a vezető körök nem tudnak a kérdést tárgyaló rendeletről s így például *Szabó* János áll. isk. igazgató indokolt kérvényét a kormányzóhoz elutasította. Nevezett az elutasító végzést megfellebbezte a prágai közköz. ügyi miniszteriumnál, honnan a héten kedvezőtlen elintézés mellett kapta vissza iratait. Blánár Ödön főgimn. tanár és *Szabó* János az elbocsátott tanérok nevében jártak ez ügyben *Pesek* referensnél, a pénzügyigazgatóságánál, a speciális ügy referensnél, a direktoriumnál, de rendelet hiánya miatt eredményt eddig nem értek el. Ha Szlovénzkóban élvezik s mert élvezik 60%-ot, így kell lenni valamely erre vonatkozó rendeletnek s ezért ruszínzkó elbocsátott tan-személyzete sürgőnyileg kérte ez ügyben a prágai magyar konzulátus támogatását. Hogy mi az eredmény? kíváncsián várjuk s az érdekeltekkel e helyen közöljük. A munkaképtelen és nyugdíjra elegendő idővel (35—40 év) bíró tanérokre *Pesek* tanügyi referens kijelentte, hogy ezekre kapott oly intézkedést, hogy érdembe hozott nyugdíj-gényük 60%-át kérelemre folyósíthatja. Azonban, míg a szlovénzkói eset szerint a *Wekerle* kormány idejéből élvezett törzsfizetés, háb. segély, családi pótlék és lakbér 60%-a járna, addig a nyugdíjnal csak a törzsfizetés jönne figyelembe, ami bizony oly neveléséges csekély havi járulé-kot jelent, ami csak pár napra elég s így tan-csós bevárni, míg eldől, hogy sikerül e kika-parni az előnyösebb 60%-ot.

— **Magyarországi hírek.** *Horthy* fővezér és kormányzó április 16-én Nyiregyházán tartott beszédjében a keresztény erkölcsöt jelölte meg egyik oszlop gyánánt, amelyre Magyarország jövő nagyságát építeni kell. A beszéddel foglal-kozó lapok közül a zsidó Pesti Hírlap is azt írja, hogy a keresztény erkölcsöt minden tiszte-séges és becsületes ember elfogadhatja, még ha zsidó is és oldalakon át fejtegeti annak szépsé-geit. Ugyanakkor nálunk a zsidók a szociálde-mokrata lapok hasábjairól nem győzik azt eléggé gyalázni. — *Kun* Bélaék kiadását ismét megta-gadták, sőt amint a jelekből látszik, rövid időn belül szabadon akarják bocsátani őket. — *Amerikai hírek* szerint az Egyesült Államok minden részében folyik a gyűjtés a magyarországi éhe-zők, főképp a gyermekek érdekében. — *Schaber* hollandi szociálista képviselő Magyarországra készül, hogy a felhár terrortól szóló mesét ta-nulmányozza. A vizsgálat megkezdésére teljes sa-badságot biztosítanak neki. — A budapesti ki-rályi palotában tűz volt. A palota fedelzetének egy kis része légeett. — A magyar asszonyok közönső levelet intéztek *Nitti* olasz miniszterel-nökökhöz, amiért a békétárgyaláson, mint egyetlen, állást foglalt Magyarország mellett. — A Károlyi kormány kinevezésit megsemmisítették. — A magyarországi zsidók védőíratot adnak ki, „hogy az egyesek bűneit általánosított gyűlölet a zsidók iránt a magyarok közt” m gszűnjék. Körülbelül százan írják alá. *Arno Dosch Fleurot* cikket ír a New-York Word-ban Magyarországról. Cikke során képet ad *Fleumot Dosch*, hogy a Magyar-ország felosztásról szóló amerikai felfogás mily-en a gyakorlatban, ott a helyszínen, Magyar-országban. Nem vonja kétségbe az entente kon-ferencia jóindulatát és igazságszeretetét, de meg-állapítja, hogy igazságtalanság történik s emberleg érthető, hogy Magyarország tiltakozik az ellen.

— **Ruszel**, a híres

angol matematikus közbelép a kommunista dr. *Varjas* Sándor érdekében. A magyar állami fő-ügyészhez címzett leveléből az tűnik ki, hogy a külfelet még mindig félre van vezetve a magyar állapotokat illetőleg. *Varjas* nem érdemel elnézést. Ruszel is méltatlanra pazarolja közbejárását. — *A magyar gyermekek* megérkeztek Hollandiába. — *A magyar kormány* a törvénykönyv kiegészí-téseken az áru uzsora letörésére is tervez ja-vaslatot, melyben a botbűntetés is szerepel az árdragítók ellen. — *A budapesti* kereskedelmi akademiát egész évre bezárják. — A magyar-or-szági *örmények* Budapesten Egyesületet alakí-tottak, melynek elnöke *Dániel Ernő* volt keres-kedelmi miniszter lett. — A magyar polgári isko-lákat gazdasági középiskolákká alakítják át. — *Seignobos*, a XIX. század politikai történetének kitűnő francia tudósa könyvet írt a nemzetek szövetségének kérdéséről és magállapítja l. hogy *Wilson* a békeszerződést az amerikai pártok fu-zójának dobta oda, — 2. hogy a nemzetek szö-vetsége csak a győztes államok érdekeit szol-gálja, — 3. hogy a németek főlényben vannak a

franciák fölött s a „Reich” szelleme megmaradt Szól a „kathagói békéről” és arról, hogy a poroszok, magyarok és törökök *nincsenek leszerelve*. — **Világhírek.** A frankfurti kérdésben Franciaország, Japán és Belgium szemben áll Angliával, Olaszországgal és Ausztriával. — A francia kormány engedékenysége következtében a konfliktus enyhült. — *Az amerikai munkáspárt* extreimistái a teljes győzelem akárájra sztrájkot. — Augusztia volt német császárné nagybeteg. — *Az iri munkáspárt* sztrájkot kezdett az elfogott és elzárított munkások kiszabadítására. A sztrájk már megszűnt. — Németországban nacionalista-kommunista összekövésnek jötték nyomára. — Ausztriában és Jugoszláviában vasutas sztrájk volt, melynek oka gazdasági. — A San-remói konferencia f. hó 20-án tartotta első ülését. Az Egyesült Államokat a római nagykövét képviseli. A magyar békéről április végig döntenek. — Olaszország, Németország és Ausztria közötti politikai blokkról folynának tárgyalások Olaszország egy ilyen blokk esetén hajlandó volna Dél-Itáliáról Ausztria javára lemondani. — Renner Róma után Belgrádba, Bukarestbe és Varsóba is elmegy. — A román katonaság között hetek óta izgatott a hangulat. A Nagyváradon állomásozó csapatok között a fegyelem felbomló félben van. A legénység nem tisztel a tiszteknek és mind gyorsabban megtagadja a parancsok teljesítését. A katonák csapatokba verődve, tisztek vezetésével hangosan követelik leszerelésüket, mert nem akarnak tovább szolgálni. A tisztek 20.000 lei leszerelési díjat követelnek.

— **A késmárki szociáldemokrata** párt minap tartott tanácskozást úgy az elnök, Sauter Tiivadar könyvnyomdátulajdonos, valamint a pártvezetőség összes tagjai leköszöntek. Ugyátszik, hogy a párt tagjainak egy része nem ért egyet a vezetőség által képviselt ugnevezett mértékelt irányattal.

— **Tanoncmunka kiállítás.** Mint értesülünk, a Komáromi Ipartestületben Pongrácz Sándor ipartestületi előjárósági tag javaslatot terjesztett az Ipartestület előjárósága elé, egy, 1921. évben tartandó tanoncmunka kiállításra. A javaslatot egyhangúlag elfogadták és bizottság kiküldetését határozták el a kiállítás megszervezése előmunkálatainak kidolgozására. Örömmel vennők mi is az Ipartestületnek az iparfejlesztés szempontból idővőnek látszó ilyen akcióját s reméljük is, hogy az indítvány nemcsak papíron marad, hanem megérdemlően komoly munkára serkenti valamint az Ipartestület vezetését egy kiállítás részvevő tanoncokat is, mert ma ezek az ifjak a zsidó szociáldemokrata agitátorok munkájára következtében úgy is kevés komoly munkára hajlandók.

— **Megpofozták a Tyukodi pajtást.** Munkácsi tudósítónk jelenti: A munkácsi színház tagja Ekecs Ferenc tegnap a Tyukodi Pajtás c. világlap szerkesztőjét egy kávéházban megpofozta és megrugdalta.

— **Megkerült löszerszám.** Még az 1919. év őszen szüret körül történt, hogy *Thuránszky* Tihamér földbirtokos szlatinai borházából elvezett egy értékes, ezüstveretű, finom löszerszám. A nyomok már akkor odavezettek, hogy alapost horlyói legények követték el és egy horlyói hűsorsos, mint főgazdája értékesíthette, de a föltevésnek semmi bizonyítékát sem lehetett adni. Most minden ki fog sülni a vállalatnál, mert a löszerszám különböző véletlenségéből megkerült és a megtalált nyomom most nagyon szépen lehet visszafelé haladni. Az „igaz jószág”-ot Farkas Lajos csepelyi lókereskedőnél ismerte fel gazdája, midőn a napokban lóvásárlás ügyében oda betévedt és panaszkodott, hogy utközben teljesen tönkrement a löszerszám. Farkas Lajos akkor egy jó erős löszerszámmal hozakodott elő, amelyet — mint mondta — eladna. Ez volt a kérdéses felszerelés. Bárha erősen meg is volt fosztva eredeti szépségeitől Thuránszky Tihamér azonnal ráismert, sőt azt is megtudta, hogy Farkas Schwartz Fülöp oroszvégi (Munkács mellett) zsidótól vásárolta. A szerszámra a nagykaposi járásbírószá azonnal elrendelte a zárlatot, bár Farkas Lajos lókupec tiltakozott ellene — mert amint mondotta, Schwartz Fülöp elég ember ahhoz, hogy bármilyen kárt is megfizessen, neki pedig a szerszám még kellene. Tehát neki egyrészt felesleges volt a szerszám azért el akarta adni, másrészt szükséges volt, azért még használni szeretne volna. Rendben van ön már Farkas ur, de Sch wartz Fülöp nem sokáig lesz ura a továbbadás előtt leszedett elefántcsont karikáknak, ezüst vereteknek, sőt még Horlyón is szorulni kell egy hűsorsosnak, mert három — a magyar igazság! A hiányzó részeket Lebovics csertési lókereskedőnél találják meg.

— **Ófiasí sirás és jagatásra** lett figyelem a Nagyhid-utcán sétáló közönség. Az apa négy éves fiát nadragolta, mert vadonat új fehér ruháját csokoládéval kente össze. A verés közben

a kis Sanyinak a zsebéből egy celli csokoládé eset ki, amit a Mama észrevett és megizelt, majd félrehívta férjét és őt is megkínálta vele. A csokoládé megtette hatását, olyan jó békebeli volt, a jümrít a kis Sanyinak megbocsátott és azonnal két tábla csokoládéért küldte. Sanyika pedig örömmel szaladt a *Namyszlov Testvérek* Rákóci ut. 2. a. róm. kath. templommal szemben levő üzletbe, hol a legfrissebb különböző első-rangu gyártmányú csokoládék és cukorkák kaphatók.

— **A „Ker. Szoc. párt Női Szakosztálya”** varróműhelye f. évi, május 1-én megnyílik. A megrendeléseket az előjegyzés sorrendjében teljesítik. Megrendelés már most előjegyezhető d. e. 10–11 óra között Dajbóc-utca 10. Wilcekház.

KÖZGAZDASÁG.

Régi bankok — új bankok. A bankok ma már könnyebben nyerhetők meg a vidéken is bizonyos iparvállalatba való részvételre. A bankok vezetői a vidéken is belátják végre azt, hogy a rendes banküzlet nem nyújtja azt a lehetőségét, hogy a megfelelő jövedelmel biztosítsák részvényesüknek. Előbb-utóbb minden nagyobb vidéki bank felveszi üzletkörébe az ipari vállalatok finanszírozását, ami ugyátszik igen előnyös üzletnek látszik. De az ilyen természetű vállalkozáshoz sok tőke kell és a mai viszonyok mellett bizony a mi régi bankjainknak nem igen áll módjukban esetleg kedvező vállalkozásban résztvenni. Ezt az előnyös üzletet át kell engedniök egyelőre azoknak az újabb bankoknak, melyeknek gyökere Brűnben, Prágában van és onnan nyrik az élető erőt, a pénzt. De mindazonáltal valóságos a legjövődelműbb üzletet teremtik meg a maguk részére egyes bankok azáltal, hogy az ipari vállalkozások helyett a kereskedelem minden ágára fekszenek. Egy kis ügyességgel és nagyobb látókörrel mindentit érvényesíthet a kereskedői teleményesség, ami a mi régi bankjaink vezetőségénél sajnos mindig hiányzott.

Gummigyártat állít fel Eperjesen egy amerikai konzorcium, mely e célra megvette a honvédüzér laktanyát 3 és fél millió koronáért, vagyis 30–40.000 dollárért Eperjes városától.

Szabályozzák a nyersbőr forgalmát. A „Bohemia” szerint május 1-től nyersbőr csak egy vásárlásra feljogosított kereskedő vehetnek.

NYILT-TÉR*)

A másik utolsó szó a nyilvánosság előtt az UTK. és Közlöny ügyében.

(A többi szintén a törvényszéken!)

A Közlöny összes támadásai során *egyetlen egy komoly vádat sem* hozhatott fel ellenem s amit felhozott arról a H. U. 15. és 16. számaiban pontról pontra bebizonyítottam, hogy hazugság és rágalom. A Közlöny e csufos vereségek után fedezékeket vonult vissza, és védőpajzsul szokása szerint keresztényt telt maga elé azért, hogy elterelje a figyelmet magáról, és ami a fő, magáról az ügyről. Most az egyszer azonban csalódként, mert az ügyet igenis felszínen fogom tartani és ha meg is mondom a magamét Basa Péternek is, nemcsak ő hozzá lesz szavam mint ahogy a Közlöny szeretné, hanem első sorban és főképp a Közlönyhöz. De térjünk a dologra. Basa Péter és alkalmazottja Kántor Emil is, hogy a figyelmet erről a nem sport-ügyről, hanem inkább zsidó felekezeti ügyről elterelje, a Közlöny ápr. 20-iki számában a Közlöny mintájára megbotránkoztatón vakmerő hazugságokkal töltötte meg a Közlöny előbbi és szemtelen hazugságait. E két egyén azzal mert engem megvádolni, hogy én a Basa Péter elleni nyilatkozatát *meghamisítva* közöltem le. A bíróság azonban meg fogja állapítani, hogy a leközölt nyilatkozat betűről-betűre egyezik az eredeti nyilatkozattal és rá fog világítani arra, hogy a Közlöny, Basa és Kántor mily alacsony erkölcsi színvonalúak. Ezek után a Közlöny még „győztes”-nek képzelet magát és „mértőzés”-nek meri minősíteni ezt a gyalázatos aknamunkát! Eltekintve attól, hogy a „győztes” nem a Közlöny hívatott megállapítani, az ugnevezett „mértőzés”-re vonatkozólag a három rágalomnak alábbi feltételeimet adom tudtára.

1. A *Közlöny* mielőtt alulirrotall mérkőzni akarna, először mossa le magáról azt a vastag

*) E rovatban közlőttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

piszkot, amit az egyik helybeli lap ábrázoltához mázolt, mert piszkos ellenfelekkel nem mérkőzöm és nem piszkítom meg magamat!

2. *Basa Péter* igazodási betegségben szenved és a Közlöny ápr. 20-iki számában ő maga bevallja, hogy kábult és gyenge volt, azonfelül gyenge az emlékezőtehetsége is, mert nem emlékszik arra, hogy mit mondott és mit írt alá. Feltételelem ve szemben az, hogy erősödjön meg, józanodjon ki kábultságából és nyerje vissza emlékezőtehetségét, valamint ezreselit is, melyeket az UTK. pályájának bekerítésére adott s *amely összeg fosztja őt meg eszelelyési szabadságától*, nem pedig alulirrot. Ez az összeg olyan „szerelem” ingerli őt az UTK. iránt, hogy mint az UTK. alelnöke még hazudni is képes. Ha Basának vannak „gyenge” pillanatai, amikor saját vállomása szerint nem tudja, hogy mit csinál, akkor jó, ha gondnokság alá helyeztetit magát, mert különben könnyen megeshetik vele az, hogy mint fényképező egy ilyen „gyenge” pillanatban nem a fényképezőgépet találja elcsattanítani, hanem pl. valamilyen fegyvert. Vagy egy pohár víz helyett pl. előhívott vagy más vegyiszerrel talál meginni, vagy aláírhat olyan írást is, amely őt teljes anyagi romlásba döntheti. Egyébként jellemző a mostani UTK.-ra, hogy elnöke a kukorpanamában van kompromittálva, alelnöke pedig maga valija be, hogy gyenge és kábult szokott lenni.

3. Végül *Kántor* urival szemben, aki Basa alkalmazottja, kikötöm, hogy ha zsidó is, de azért ne hazudjon és ne hamisítson a Közlöny mintájára. Utóvégre nem kell fájának éppen közönségszerű részéhez csatlakoznia, amikor van fájának becsületes és nemesebb része is. Azért mert az UTK. burkoltan zsidó egylet, még nem muszáj neki a rossz ura tőni, hiszen, lehet az UTK. nyíltan és becsülettel is zsidó egylet, miért kell azt burkoltan csinálni? Mielőtt alulirrotall „mérkőzni” akarna, igen tanácsos ha előbb a tisztesség és becsület fogalmáról órákat vesz az idősebbektől.

S ezzel a nyilvánosság előtt a magam részéről befejeztem jelentem ki az ügyet és újabb hazugságokra csak a sokat emlegetett bíróság előtt fogok válaszolni.

Užhorod, 1920. április 20-án.

Kubovesik Andor.

Pályázati hirdetés.

A palágykomoróci g. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek.

Kántori jövedelme: 528 korona, békebeli összeírás szerint s megfelelő államsegély

Pályázhatnak okleveles kántortanítók.

Választás 1920. május 9.-én. Személyes megjelenés kívántatik. Vasuti állomás Szürte v. Mátyóc.

Palágy, 1920. április 22.

Rákóczy Ferenc,
ker. esp., isk. székeli elnök.

FERENTZY LAJOS

okleveles erdőmérnök, volt állami erdőfelügyelő hatóságilag engedélyezett

ingatlan forgalmi irodája

UNGVÁR, (SZOBRÁNCI-U. 34. szám. a.)

közvetíti házak, szőlők, mezőgazdasági- és erdőbirtokok, valamint ezek termékeinek adás-vételét.

Vállalja földet és erdők felmérését, parcellázását, becslését s az ezekkel kapcsolatos szakértői munkák végzését.

4-1

SZOBRÁNCZ

A MÁJ- ÉS GYOMORBETEGEK KÁRPÁTI KARLSBADJA

lvó- és fürdőkúra. Idült gyomor- és belhurutok, epe- és májbántalmak székrekedés, börbántalmak, csuszos bajok ellen. Iszap

Megrendelésre Nagymihályba és Ungvárra olcsó kocsi. — Kíttől konyha. — Idény május 15-től október 1-ig. — Orvos: RUSSAY GÁBOR v. egyetemi tanársegéd. — F O G Á S Z A T ! :-:

KOMJÁTHY L. fényképezési műterme :-:

MEGYEHÁZ-TÉR 4. sz. alatt **márc. 29.-én** (szemben a megyeházával)

megnyílt, ahol a legmodernebb kivitelű fényképezési munkák készülnek. 3-3